

MESTSKÝ ÚRAD V ŽILINE

Materiál na rokovanie pre
Komisie Mestského zastupiteľstva v Žiline

K bodu programu

ODBORNÉ STANOVISKO HLAVNEJ KONTROLÓRKY MESTA ŽILINA K NÁVRHU PROGRAMOVÉHO ROZPOČTU MESTA ŽILINA NA ROKY 2025 - 2027

Materiál obsahuje:

1. Návrh na uznesenie
2. Dôvodová správa
3. Materiál

Materiál sa odporúča prerokovať v komisii:
finančnej a majetkovej

Predkladá:

Ing. Dagmar Slepíčková
hlavná kontrolórka mesta

Zodpovedná za vypracovanie:

Ing. Dagmar Slepíčková
hlavná kontrolórka mesta

Žilina, december 2024

NÁVRH NA UZNESENIE

Uznesenie č. ___/2024

Komisia odporúča Mestskému zastupiteľstvu v Žiline na jeho najbližšom zasadnutí prerokovať a

I. zobrať na vedomie

1. Odborné stanovisko k návrhu programového rozpočtu mesta Žilina na roky 2025 -2027.

DÔVODOVÁ SPRÁVA

V súlade s § 18f ods. 1 písm. c) zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov hlavná kontrolórka mesta vypracúva odborné stanovisko k návrhu rozpočtu mesta pred jeho schválením v mestskom zastupiteľstve.

Podkladom pre spracovanie odborného stanoviska bol Návrh programového rozpočtu mesta Žilina na roky 2025 - 2027.

Materiál nemá dopad na rozpočet mesta.

Odborné stanovisko hlavnej kontrolórky k návrhu programového rozpočtu mesta Žilina na roky 2025 – 2027.

V zmysle § 18f odsek 1 písmeno c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len v z. n. p.)

p r e d k l a d á m

odborné stanovisko k návrhu programového rozpočtu mesta Žilina na roky 2025 - 2027.

Odborné stanovisko k návrhu programového rozpočtu mesta na rok 2025 a návrhu viacročného programového rozpočtu mesta na roky 2025 – 2027 (ďalej len „odborné stanovisko“) bolo vypracované na základe predloženého návrhu programového rozpočtu mesta na rok 2025 – 2027, ktorý bol spracovaný v súlade s § 9 a § 10 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p.

A. VÝCHODISKÁ SPRACOVANIA ODBORNÉHO STANOVISKA

Pri spracovaní odborného stanoviska som vychádzala z posúdenia predloženého návrhu programového rozpočtu mesta na roky 2025 – 2027 (ďalej len „návrh rozpočtu“) z dvoch hľadísk:

1. Zákonnosť predloženého návrhu rozpočtu

1.1. Súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi

Návrh viacročného programového rozpočtu mesta Žilina na rok 2025-2027 je zostavený v súlade s nasledovnými *právnymi normami*, ktorými sú definované pravidlá a rámcové východiská pre rozpočtovanie konkrétnych príjmov a výdavkov rozpočtu:

- so zákonom č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- so zákonom č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- so zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov
- so zákonom č. 493/2011 Z. z. Ústavný zákon o rozpočtovej zodpovednosti
- so zákonom č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- s nariadením vlády SR č. 668/2004 Z. z. o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samospráve
- so zákonom č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov
- so zákonom č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov

- s opatrením MF SR č. MF/010175/2004-42 zo dňa 8.12.2004 v znení neskorších predpisov, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie
- s vyhláškou Štatistického úradu Slovenskej republiky č. 257/2014 Z. z., ktorou sa vydáva štatistická klasifikácia výdavkov verejnej správy – COFOG (tzv. funkčná klasifikácia)
- so Zásadami rozpočtového hospodárenia mesta Žilina

1.2. Súlad so všeobecne záväznými nariadeniami

Návrh rozpočtu vychádza aj zo **všeobecne záväzných nariadení mesta, ktorých plnenie je naviazané na rozpočet mesta, a to najmä:**

- zo Všeobecne záväzného nariadenia mesta Žilina č. 16/2023 o dani z nehnuteľností, dani za psa, dani za predajné automaty a dani za nevýherné hracie prístroje, účinného od 1.1.2024,
- zo Všeobecne záväzného nariadenia mesta Žilina č. 11/2024 o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, účinného od 1.1. 2025
- zo Všeobecne záväzného nariadenia mesta Žilina č. 7/2024 o dani za vjazd a zotrvanie motorového vozidla v historickej časti mesta a o dopravno-prevádzkovom režime v pešej zóne
- zo Všeobecne záväzného nariadenia mesta Žilina č. 16/2021 o dani za užívanie verejného priestranstva
- zo Všeobecne záväzného nariadenia mesta Žilina 13/2022 o dani za ubytovanie a z Návrhu Všeobecne záväzného nariadenia mesta Žilina o dani za ubytovanie

1.3. Dodržanie informačnej povinnosti

Návrh viacročného programového rozpočtu na roky 2025-2027 bol zverejnený na úradnej tabuli mesta a na jeho webovom sídle v zákonom stanovenej lehote, t. j. najmenej 15 dní pred jeho schválením v súlade s § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

2. Metodická správnosť predloženého návrhu rozpočtu

Mesto zostavuje v súlade s § 4 ods. 5 zákona 583/2004 o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v z. n. p. programový rozpočet.

Návrh rozpočtu na rok 2025 bol spracovaný podľa rozpočtovej klasifikácie v súlade s Metodickým usmernením Ministerstva financií Slovenskej republiky č. MF/010175/2004-42 zo dňa 8. decembra 2004, ktoré je záväzné pri zostavovaní rozpočtov územnej samosprávy.

Návrh rozpočtu na rok 2025 je predložený na schválenie v rozsahu podľa ustanovenia § 10 ods. 4 zákona č. 583/2004 v znení neskorších predpisov, ktorý ustanovuje že: „Rozpočet obce sa predkladá na schválenie obecnému zastupiteľstvu v členení minimálne na úrovni hlavnej kategórie ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie“.

Podmienka § 10 zákona č. 583/2004, ktorá ustanovuje, že rozpočet má byť členený na a) bežný rozpočet (bežné príjmy a bežné výdavky) b) kapitálový rozpočet (kapitálové príjmy a kapitálové výdavky) a c) finančné operácie, je taktiež dodržaná.

V zmysle čl. 9, ods. 1 ústavného zákona č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti je súčasťou návrhu programového rozpočtu mesta Žilina na roky 2025 – 2027 aj schválený rozpočet na bežný rozpočtový rok (2024), údaje o očakávanej skutočnosti bežného rozpočtového roka (2024) a údaje o skutočnom plnení rozpočtu za predchádzajúce dva rozpočtové roky (2023, 2022).

Návrh rozpočtu mesta na roky 2026 a 2027 je len informatívny a nie je predmetom schvaľovania.

B. VÝCHODISKÁ TVORBY NÁVRHU ROZPOČTU

Pri zostavovaní návrhu rozpočtu mesta Žilina na rok 2025 ešte nebol schválený štátny rozpočet, preto vychádza z ekonomických a daňových prognóz zverejnených Ministerstvom financií SR a Radou pre rozpočtovú zodpovednosť v nadväznosti na očakávanú skutočnosť v roku 2024 a z predpokladaných dopadov legislatívnych zmien.

Návrh Programového rozpočtu na rok 2025 sa pripravoval v čase vysokého verejného dlhu a deficitu verejných financií, kedy sa pripravovali a postupne zverejňovali návrhy konsolidačných opatrení štátu na jeho postupné znižovanie.

Samosprávy sú súčasťou schválených konsolidačných opatrení - úprava dane z pridanej hodnoty, transakčná daň, vyplatenie mimoriadnej odmeny zamestnancom verejnej správy vo výške 800 EUR, športové poukazy.....Tieto opatrenia a pokračujúca inflácia zvyšujú výdavky v roku 2025 a ohrozujú finančnú stabilitu samospráv. Financovanie originálnych kompetencií v oblasti vzdelávania je v predložennom rozpočte najviac problematické predovšetkým z dôvodu legislatívnych zmien a je v nedostatočnej výške. Z toho dôvodu vnímam ako riziko aj nedostatočné krytie výdavkov na originálne kompetencie v školstve, zatiaľ nejasnú kompenzáciu zo strany štátu na zvýšené výdavky na energie. V príjmovej časti rozpočtu je zahrnutý v príjmoch zvýšený výber dane za ubytovanie zatiaľ len podľa návrhu VZN.

V zmysle zákona č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (s účinnosťou od 1.1.2025) bude výnos dane z príjmov fyzických osôb príjmom rozpočtu obce vo výške 55,1%. Do roku 2024 je vo výške 70% výnosu.

Na túto zmenu nadväzuje skutočnosť, že od 1.1.2025 sa mení systém financovania materských škôl (bez ich školských jedální). Kým doteraz boli originálnou kompetenciou mesta financovanou cez podiel na dani z príjmov fyzických osôb, od 1.1.2025 budú prenesenou kompetenciou štátu.

Tento nový model financovania materských škôl upravuje zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č.597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v z. n. p..Tento model financovania má vytvoriť transparentný systém financovania predprimárneho vzdelávania, aby sa zabezpečilo účelové viazanie finančných prostriedkov vyčlenených na vzdelávanie.

Rozpočet mesta vyjadruje samostatnosť hospodárenia mesta. Obsahuje príjmy a výdavky, v ktorých sú vyjadrené finančné vzťahy k rozpočtu štátu, k právnickým a fyzickým osobám – podnikateľom pôsobiacim na území mesta, ako aj obyvateľom žijúcim na tomto území vyplývajúce zo zákonov a z iných všeobecne záväzných právnych predpisov, zo všeobecne záväzných nariadení mesta, zo zmlúv atď..

Návrh rozpočtu je zostavený ako programový, t. j. zdôrazňujúci vzťah medzi rozpočtovanými výdavkami a očakávanými výstupmi a výsledkami realizovaných rozpočtových programov a podprogramov. V návrhu je rozpočtovaných 13 programov, ktoré obsahujú podprogramy slúžiace k plneniu zámeru jednotlivých programov, v rámci nich sú stanovené ciele na roky 2025 – 2027:

1. Plánovanie, manažment, kontrola
2. Podporná činnosť
3. Rozvojové projekty
4. Služby občanom
5. Bezpečnosť
6. Odpadové hospodárstvo
7. Doprava a miestne komunikácie
8. Vzdelávanie
9. Kultúra a cestovný ruch
10. Šport
11. Prostredie pre život
12. Bývanie
13. Sociálne služby

Pri spracovaní odborného stanoviska som vychádzala z posúdenia predloženého návrhu programového rozpočtu mesta na roky 2025-2027, v ktorom sú uvedené údaje o skutočnom plnení rozpočtu mesta za predchádzajúce dva roky, údaje o schválenom rozpočte bežného rozpočtového roka, očakávanej skutočnosti bežného rozpočtového roka a rozpočte na 3 nasledujúce roky.

Návrh rozpočtu v oblasti príjmov aj v oblasti výdavkov je rozpísaný podľa rozpočtovej klasifikácie – funkčnej a ekonomickej, v súlade s článkom 10 Zásad rozpočtového hospodárenia mesta Žilina. Príjmová časť návrhu rozpočtu je spracovaná na základe kvalifikovaného odhadu v členení podľa ekonomickej rozpočtovej klasifikácie do úrovne podpoložky, vo výdavkovej časti do úrovne kategórie, pri rozpočtových organizáciách hlavnej kategórie. Vo výdavkovej časti je rozpočet rozpísaný aj podľa funkčnej klasifikácie a ako programový členený na jednotlivé programy a podprogramy.

Pri zostavovaní návrhu rozpočtu mesto vychádzalo najmä z vývoja príjmov a výdavkov v predchádzajúcom období, z očakávaného plnenia k 31.12.2024 a z požiadaviek predložených z odborných útvarov Mestského úradu Žilina, rozpočtových a príspevkových organizácií mesta a právnických osôb založených mestom, ktorým je poskytovaná dotácia z rozpočtu mesta.

Návrh rozpočtu mesta Žilina odzrkadľuje hlavné ciele a priority v súlade so schválenými strategickými dokumentami mesta (napr. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Žilina, Integrovaná územná stratégia pre Udržateľný mestský rozvoj Žilina, Indikovaný harmonogram výziev OP Slovensko pre rok 2024, Programové priority pre volebné obdobie 2023-2026, Stratégia a akčný plán adaptácie na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy na území mesta Žilina, Územný generel dopravy mesta Žilina, Komunitný plán sociálnych služieb mesta Žilina).

Návrh rozpočtu mesta na roky 2026 a 2027 je len informatívny a nie je predmetom schvaľovania Mestským zastupiteľstvom v Žiline, preto sa v ďalších častiach odborné stanovisko bude týkať konkrétne len návrhu rozpočtu mesta len na rok 2025.

C. ČLENENIE ROZPOČTU

Návrh rozpočtu je spracovaný podľa zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p. v členení podľa § 9 ods. 1 citovaného zákona na:

- a) rozpočet na príslušný rozpočtový rok – rok 2025,
- b) rozpočet na rok nasledujúci po príslušnom rozpočtovom roku - rok 2026,
- c) rozpočet na rok nasledujúci po roku, na ktorý sa zostavuje rozpočet podľa písmena b) – rok 2027.

Viacročný rozpočet na roky 2025 – 2027 je zostavený v rovnakom členení, v akom sa zostavuje rozpočet obce na príslušný rozpočtový rok. Rozpočet obce na príslušný rozpočtový rok je záväzný, rozpočty na nasledujúce dva rozpočtové roky nie sú záväzné, majú len orientačný charakter, ich ukazovatele sa spresňujú v ďalších rozpočtových rokoch.

Viacročný rozpočet na roky 2025 – 2027 je v súlade s § 10 ods. 3 až 7 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p. vnútorne členený na:

- a) bežný rozpočet, t. j. bežné príjmy a bežné výdavky,
- b) kapitálový rozpočet, t. j. kapitálové príjmy a kapitálové výdavky,
- c) finančné operácie - príjmové a výdavkové

Rozpočet na rok 2025 je navrhnutý ako vyrovnaný v celkovej výške 122 309 270 €, pričom bežný rozpočet je zostavený ako prebytkový vo výške 1 948 758 € , kapitálový rozpočet je zostavený ako schodkový vo výške 11 487 080 €.

Schodok kapitálového rozpočtu je vyrovnaný z prebytku bežného rozpočtu a z prebytku finančných operácií. Saldo finančných operácií je zostavené kladné vo výške 9 538 322 €.

Prehľad hospodárenia mesta Žilina v rokoch 2024 a 2025 v €:

Tab. č.1

ROK		schválený rozpočet 2024	očakávaná skutočnosť 2024	návrh rok 2025
Bežný rozpočet	Príjmy	104 577 257	107 218 741	108 961 390
	Výdavky	101 266 904	107 024 399	107 012 632
	Prebytok	3 310 353	194 342	1 948 758
Kapitálový rozpočet	Príjmy	200 000	1 405 190	150 000
	Výdavky	15 236 273	25 745 911	11 637 080
	Schodok	-15 036 273	-24 340 721	-11 487 080
Finančné operácie	Príjmy	16 206 273	28 515 588	13 197 880
	Výdavky	4 480 353	4 369 209	3 659 558
	Prebytok	11 725 920	24 146 379	9 538 322
Celkom	Príjmy	120 983 530	137 139 519	122 309 270
	Výdavky	120 983 530	137 139 519	122 309 270
Hospodársky výsledok		0	0	0

Vývoj celkových príjmov a výdavkov za roky 2022, 2023, schválený rozpočet na rok 2024, očakávaná skutočnosť roku 2024 a návrh rozpočtu na rok 2025 v €:

Tab. č.2

ROK	skutočnosť 2022	skutočnosť 2023	schválený rozpočet 2024	očakávaná skutočnosť 2024	návrh rok 2025
príjmy celkom	106 116 610	124 730 270	120 983 530	137 139 519	122 309 270
výdavky celkom	100 967 784	119 356 070	120 983 530	137 139 519	122 309 270
Výsledok hospodárenia	5 148 826	5 374 200	0	0	0

Z prehľadu celkového rozpočtu je zrejmé, že návrh rozpočtu na rok 2025 je nižší ako očakávaná skutočnosť roku 2024, nakoľko v roku 2024 po rozpočtových opatreniach už boli zapojené prijaté investičné úvery a schválený rezervný fond z predchádzajúcich rokov.

V návrhu na rok 2025 sú zapojené už len zostatky nevyčerpaných investičných úverov z predchádzajúceho roka, nevyčerpaný aj predpokladaný rezervný fond.

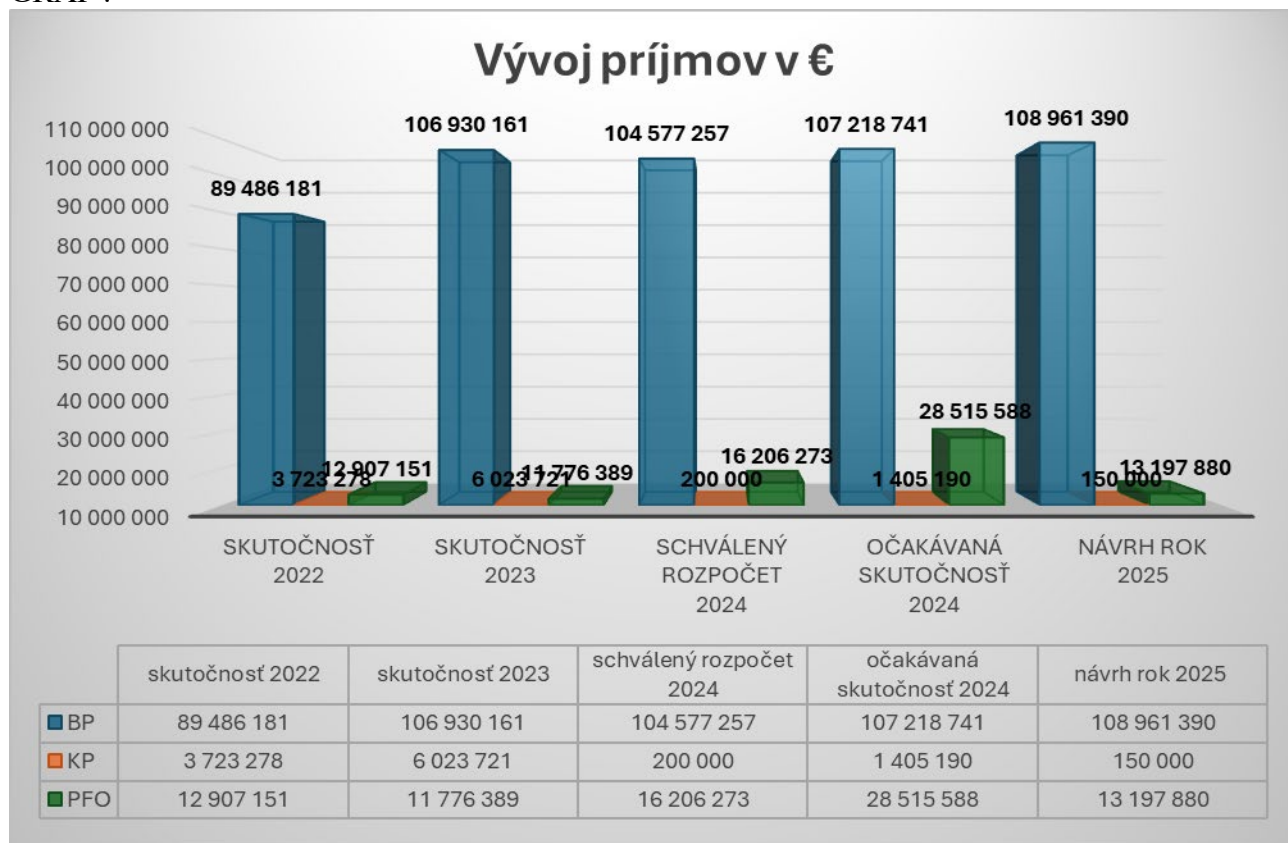
Z roku 2024 sa presúvajú do rozpočtu 2025 investičné akcie (z rezervného fondu, z komerčných investičných úverov, z environmentálneho úveru, z Fondu rozvoja bývania), ktoré sa nestihli dokončiť, prípadne neboli v roku 2024 realizované v plnej výške v nadväznosti na potrebnú prípravu, majetkové vysporiadanie, prebiehajúce verejné obstarávanie a pod..

Vývoj príjmov 2022-2025 v €:

Tab. č.3

ROK	skutočnosť 2022	skutočnosť 2023	schválený rozpočet 2024	očakávaná skutočnosť 2024	návrh rok 2025
Bežné príjmy	89 486 181	106 930 161	104 577 257	107 218 741	108 961 390
Kapitálové príjmy	3 723 278	6 023 721	200 000	1 405 190	150 000
Príjmové fin. operácie	12 907 151	11 776 389	16 206 273	28 515 588	13 197 880
SPOLU	106 116 610	124 730 270	120 983 530	137 139 519	122 309 270

GRAF :

Prehľad celkových rozpočtovaných príjmov podľa hlavných kategórií v rokoch 2024 a 2025 v €:

Tab. č.4

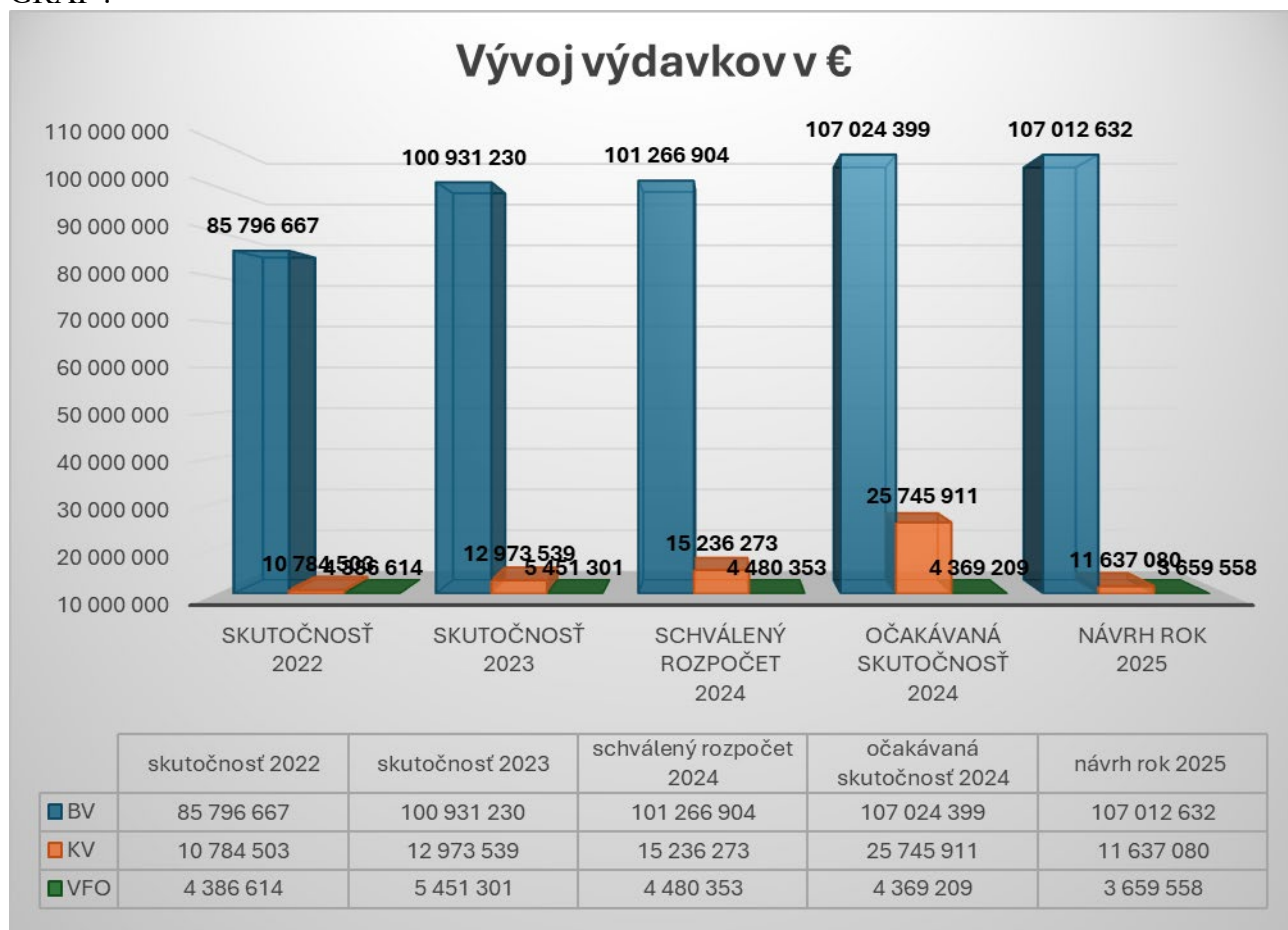
Hlavná kategória	Názov	schválený rozpočet 2024	očakávaná skutočnosť 2024	návrh rok 2025	Podiel v % (rok 2025)
100	Daňové príjmy	69 661 500	68 511 500	62 750 750	51,30
200	Nedaňové príjmy	12 986 343	14 787 542	15 362 436	12,56
300	Granty a transfery	22 129 414	25 324 889	30 998 204	25,34
400	Príjmy z transakcií s finančnými aktívami a pasívami	4 154 213	9 054 390	4 250 954	3,48
500	Prijaté úvery, pôžičky a NFV	12 052 060	19 461 198	8 946 926	7,32
SPOLU		120 983 530	137 139 519	122 309 270	100,00

Vývoj výdavkov 2022 - 2025 v €:

Tab. č.5

ROK	skutočnosť 2022	skutočnosť 2023	schválený rozpočet 2024	očakávaná skutočnosť 2024	návrh rok 2025
Bežné výdavky	85 796 667	100 931 230	101 266 904	107 024 399	107 012 632
Kapitálové výdavky	10 784 503	12 973 539	15 236 273	25 745 911	11 637 080
Výdavkové fin. operácie	4 386 614	5 451 301	4 480 353	4 369 209	3 659 558
SPOLU	100 967 784	119 356 070	120 983 530	137 139 519	122 309 270

GRAF :

Prehľad celkových rozpočtovaných výdavkov podľa programov v rokoch 2024 a 2025 v € :

Tab. č.6

Výdavky celkom					
Program	Názov programu	schválený rozpočet 2024	očakávaná skutočnosť 2024	návrh rok 2025	Podiel v % (rok 2025)
1	Plánovanie, manažment a kontrola	737 000	768 572	811 200	0,66
2	Podporná činnosť	17 862 141	20 097 139	18 179 332	14,86
3	Rozvojové projekty	865 000	740 546	630 321	0,52
4	Služby občanom	1 593 814	2 097 489	1 333 188	1,09
5	Bezpečnosť	3 732 200	6 013 209	4 196 045	3,43
6	Odpadové hospodárstvo	6 000 500	6 573 834	7 528 450	6,16
7	Doprava a miestne komunikácie	17 063 718	20 778 626	17 729 507	14,50
8	Vzdelávanie	48 625 176	51 780 080	49 953 493	40,84
9	Kultúra a cestovný ruch	1 865 840	2 370 713	2 807 434	2,30
10	Šport	3 198 140	3 531 140	3 079 428	2,52
11	Prostredie pre život	10 820 131	10 328 623	5 146 884	4,21
12	Bývanie	3 375 400	5 579 023	4 828 055	3,95
13	Sociálne služby	5 244 470	6 480 525	6 085 933	4,98
SPOLU		120 983 530	137 139 519	122 309 270	100,00

C.1 Bežný rozpočet 2025

C.1.1 Bežné príjmy

Návrh rozpočtu bežných príjmov na rok 2025:

Tab. č.7

Kategória	Názov	Suma v €	Podiel v %
110	Dane z príjmov a kapitálového majetku	37 200 000	34,14
120	Dane z majetku	17 300 000	15,88
130	Dane za tovary a služby	8 250 750	7,57
210	Príjmy z podnikania a vlastníctva majetku	4 844 952	4,45
220	Administratívne poplatky a iné poplatky a platby	9 192 834	8,44
240	Úroky z tuzemských úverov..., vkladov	245 000	0,22
290	Iné nedaňové príjmy	929 650	0,85
310	Tuzemské bežné granty a transfery	30 998 204	28,45
SPOLU		108 961 390	100,00

Najvyšší objem z bežných príjmov predstavujú **daňové príjmy** (kategória 110,120,130) vo výške 62 750 750 € a z nich predovšetkým výnos dane z príjmov poukázaný územnej samospráve – daň z príjmu fyzických osôb. Z dôvodu legislatívnych zmien (zníženie podielu z celkového výnosu na 55,1% z dôvodu zmeny financovania materských škôl) je v absolútnej hodnote výnos tejto dane nižší. Uvedenou zmenou dochádza k navýšeniu grantov na prenesené kompetencie štátu v oblasti financovania materských škôl.

Nemenej významnou súčasťou bežných daňových príjmov sú dane z majetku – daň z nehnuteľností – a dane za tovary a služby, ktoré vyberá mesto na základe schválených všeobecne záväzných nariadení.

Nedaňové príjmy (kategória 210, 220, 240,290) predstavujú sumu 15 212 436 €.

A to konkrétne :

- príjmy z podnikania a z vlastníctva majetku - z prenajatých pozemkov, z prenájmu bytov, budov, priestorov a objektov, zasadačiek, kultúrnych domov, prenájmu obradných siení, hrobových miest, predajných stánkov a pod.,
- administratívne a iné poplatky a platby - správne poplatky, príjem za osvedčovanie podpisov a listín, vyhotovenie matričných dokladov, rybárske lístky, poplatok za vjazd motorových vozidiel na pohrebiská, za pridelenie urnového miesta, za opatrovateľskú službu, parkovné, stravné v jedálňach dôchodcov, za pobyt detí v jasliach, z predaja palivového dreva, vlastné príjmy rozpočtových organizácií, pokuty, penále...
- úroky - z účtov finančného hospodárenia,
- iné nedaňové príjmy - príjmy z odvodov z hazardných hier a iných podobných hier, z dobropisov, z vratiek, vlastné príjmy rozpočtových organizácií.

Tuzemské bežné granty a transfery (kategória 310) vo výške 30 998 204 € predstavujú druhý predpokladaný najvyšší bežný príjem v roku 2025. Najvyšší objem predstavujú transfery v rámci verejnej správy na prenesený výkon v oblasti školstva – normatív, nenormatív, vrátane grantov na rôzne projekty škôl a školských zariadení. Sú tu rozpočtované aj transfery na ďalší prenesený výkon štátnej správy - na zabezpečenie sociálnej služby v ZpS Úsmev, stavebný úrad, špeciálny stavebný úrad, ŠFRB, životné prostredie, register adries, hlásenie pobytu občanov a registra obyvateľov, matriku, školský úrad, starostlivosť o vojnové hroby, spoločný stavebný úrad.

C.1.2 Bežné výdavky

Návrh rozpočtu bežných výdavkov podľa programov na rok 2025 v €:

Tab. č.8

Bežné výdavky			
Program	Názov programu	návrh rok 2025	Podiel v % (rok 2025)
1	Plánovanie, manažment a kontrola	740 000	0,69
2	Podporná činnosť	13 059 658	12,20
3	Rozvojové projekty	280 000	0,26
4	Služby občanom	951 529	0,89
5	Bezpečnosť	4 140 240	3,87
6	Odpadové hospodárstvo	7 425 000	6,94
7	Doprava a miestne komunikácie	13 125 410	12,27
8	Vzdelávanie	48 665 695	45,48
9	Kultúra a cestovný ruch	2 461 881	2,30
10	Šport	2 614 310	2,44
11	Prostredie pre život	4 943 949	4,62
12	Bývanie	3 381 777	3,16
13	Sociálne služby	5 223 183	4,88
SPOLU		107 012 632	100,00

Návrh rozpočtu bežných výdavkov na rok 2025 je predložený takmer vo výške očakávanej skutočnosti roku 2024 (107 024 399 €).

Najvyššie výdavky – takmer polovica celkových bežných výdavkov – sú alokované v Programe 8 Vzdelávanie. Zdrojom jeho financovania je štátny rozpočet, vlastné príjmy škôl a školských zariadení a zdroje mesta.

C.2 Kapitálový rozpočet 2025

C.2.1 Kapitálové príjmy

Kapitálové príjmy sú na rok 2025 rozpočtované vo výške 150 000 €, konkrétne príjem z predaja bytov prostredníctvom spoločnosti Žilbyt, s. r. o. vo výške 50 000 € a predpokladaný príjem z predaja pozemkov vo výške 150 000 €.

C.2.2 Kapitálové výdavky

Návrh rozpočtu kapitálových výdavkov podľa programov na rok 2025 v €:

Tab. č.9

Kapitálové výdavky			
Program	Názov programu	návrh rok 2025	Podiel v % (rok 2025)
1	Plánovanie, manažment a kontrola	71 200	0,61
2	Podporná činnosť	1 460 116	12,55
3	Rozvojové projekty	350 321	3,01
4	Služby občanom	381 659	3,28
5	Bezpečnosť	55 805	0,48
6	Odpadové hospodárstvo	103 450	0,89

7	Doprava a miestne komunikácie	4 604 097	39,56
8	Vzdelávanie	1 287 798	11,07
9	Kultúra a cestovný ruch	345 553	2,97
10	Šport	465 118	4,00
11	Prostredie pre život	202 935	1,74
12	Bývanie	1 446 278	12,43
13	Sociálne služby	862 750	7,41
SPOLU		11 637 080	100,00

Sumár kapitálových výdavkov podľa zdroja ich financovania v € :

z vlastných zdrojov mesta - príjmy z parkovného	160 000
z vlastných zdrojov mesta - zdroje z predaja majetku	150 000
z rezervného fondu mesta	1 598 277
z fondu rozvoja bývania mesta	18 428
z prostriedkov z Environmentálneho fondu	100 000
z prostriedkov úveru z Environmentálneho fondu	220 000
z prostriedkov bankového investičného úveru č. 02/001/23	663 449
z prostriedkov bankového investičného úveru č. 02/005/23	3 770 078
z prostriedkov bankového investičného úveru č. 637/2024/UZ	4 956 848
SPOLU:	11 637 080

Investičné akcie na rok 2025 sú podrobne rozpisane v Návrhu programového rozpočtu mesta Žilina na rok 2025 (strana 199).

C.3 Finančné operácie 2025

C.3.1 Príjmové finančné operácie

Príjmové finančné operácie sú na rok 2025 rozpočtované vo výške **13 197 880 €**, z toho :

- **zapojené finančné prostriedky z predchádzajúcich rokov** spolu vo výške 2 091 391 € (z finančnej náhrady vo výške spoločenskej hodnoty vyrúbaných drevín 400 000 €, príspevok z Environmentálneho fondu – z príjmov z poplatkov za uloženie odpadov na skládku 100 000 €, nevyčerpaná finančná pomoc v súvislosti s výpadkom príjmov dane z príjmov fyzických osôb v roku 2024 vo výške 827 942 €, z prostriedkov fondu prevádzky, údržby a opráv 100 000 €, prostriedkov bankového investičného úveru č. 02/001/23 vo výške 663 449 €)
- **prevod z rezervného fondu a z ostatných fondov** spolu vo výške 2 159 563 € (predpoklad nevyčerpania rezervného fondu v roku 2024 a zapojenie predpokladaného vytvoreného rezervného fondu za rozpočtový rok 2024 vo výške 2 141 135 €, zapojenie predpokladaného nevyčerpaného Fondu rozvoja bývania vo výške 18 428 €)
- **prijaté úvery, pôžičky a návratné finančné výpomoci** spolu vo výške 8 946 926 € (predpoklad nevyčerpania bankových investičných úverov v roku 2024 a ich zapojenie do rozpočtu 2025 a úveru z Environmentálneho fondu)

C.3.2 Výdavkové finančné operácie

Výdavkové finančné operácie sú na rok 2025 rozpočtované vo výške **3 659 558 €**. Ide o ročné splátky istiny komerčných úverov vo výške 2 641 982 € - v tabuľke č. 10, úverov zo ŠFRB spolu vo výške 730 644 € a predpoklad splátky istiny úverov z Environmentálneho fondu vo výške 286 932 € (financovanie investičnej akcie "Zvýšenie energetickej efektívnosti sústavy verejného osvetlenia v meste Žilina", "Modernizácia osvetlenia v budove mestskej krytej plavárne a v tréningovej hale zimného štadióna", "Zníženie energetickej náročnosti administratívnej budovy DPMŽ, Kvačalova 2,

011 40 Žilina- nový zdroj tepla pre administratívnu budovu", Stavebné úpravy chodníkov v meste Žilina – vodozádržné opatrenia a zvýšenie podielu zelene - úprava chodníka na ul. M. R. Štefánika"). Podrobný rozpis ročných splátok všetkých úverov zo ŠFRB je v návrhu rozpočtu uvedený v podprograme 2.1 Podporná činnosť – správa mesta.

Prehľad ročných splátok istín komerčných úverov na rok 2025 v €:

Tab. č. 10

komerčný úver	výška splátky
revitalizácia pozemných komunikácií	435 020
úver č. 174/2017/UZ (rekonštrukcia a modernizácia verejného osvetlenia)	687 304
úver. č. 02/001/21	480 000
úver. č. 02/001/23	542 858
úver. č. 02/005/23	496 800
SPOLU	2 641 982

D. DLH MESTA

Analýza k 30.09.2024

V zmysle § 17 ods. 6 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, v znení neskorších predpisov, môže mesto na plnenie svojich úloh prijať návratné zdroje financovania, len ak celková suma dlhu mesta neprekročí **60 %** skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka:

Skutočné bežné príjmy k 31.12.2023 : 106 930 160,50 €

Zostatok istiny k 30.9.2024 : 18 272 809,49 €

% podiel : 17,09

Zákonná podmienka je splnená.

E. ZHRNUTIE ROK 2025

Rekapitulácia rozpočtu na rok 2025:

Návrh viacročného programového rozpočtu mesta Žilina na rok 2025-2027 je zostavený v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi - zákonom č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákonom č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Návrh rozpočtu zohľadňuje aj ustanovenia zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov, zákona č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákona č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov a ostatné súvisiace právne normy.

Rozpočet na rok 2025 je navrhnutý ako vyrovnaný v celkovej výške 122 309 270 €, pričom bežný rozpočet je zostavený ako prebytkový vo výške 1 948 758 € , kapitálový rozpočet je zostavený ako schodkový vo výške 11 487 080 €.

Schodok kapitálového rozpočtu je vyrovnaný z prebytku bežného rozpočtu a z prebytku finančných operácií. Saldo finančných operácií je zostavené kladné vo výške 9 538 322 €.

Návrh rozpočtu je zostavený tak, aby bolo zabezpečené plnenie základných funkcií a kompetencií mesta Žilina, plnenie základných povinností spojených so samostatným hospodárením a nakladaním s majetkom mesta a príjmami mesta.

Návrh viacročného programového rozpočtu na roky 2025-2027 bol zverejnený na úradnej tabuli mesta a na jeho webovom sídle v zákonom stanovenej lehote, t. j. najmenej 15 dní pred jeho schválením v súlade s § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

Na základe uvedených skutočností konštatujem, že Návrh viacročného programového rozpočtu na roky 2025 – 2027 je zostavený v súlade s všeobecne záväznými právnymi predpismi a

odporúčam

**mestskému zastupiteľstvu v Žiline predložený návrh rozpočtu na rok 2025
schváliť a rozpočet na roky 2026 a 2027 zobrať na vedomie.**